

20

Çatal News

In this issue / Bu sayıda

Excavations Overview / Kazı Sonuçları.....	4
Working in a World Heritage Site / Bir Dünya Mirası Alanında Çalışmak.....	6
The Field Walking Survey / YüzeY Araştırması	7
Presenting a World Heritage Site / Bir Dünya Mirasını Takdim Etmek	7

2013 Season Review

This season excavations were conducted in the North and South Shelters, in the TPC area, within two small test trenches in the northern skirt of the East mound, and finally within Trench 5 in the West Mound. Further, a team from Newcastle University conducted a survey in the fields surrounding both mounds to locate later (Roman and Early Byzantine) settlements. Over 120 people, from 22 different countries worked from June 15 to August 25.

The good preservation conditions at the site led to a number of remarkable discoveries in 2013. For example, in Building 52, a piece of cloth that was placed within a burial was preserved due

to the conflagration of the building. This cloth, which was analyzed within the laboratories on site, has been identified as linen made from flax. The finely woven material is likely to have been traded from the Levant all the way to central Anatolia. Archaeologists have long known of the long-distance trade of obsidian and shells at this time period in the Middle East, but this is the first indication that cloth or textile may have been part of the trade, perhaps exchanged for the obsidian from Cappadocia.

In 2013 we also started excavating Neolithic buildings in the TPC area. Here we found buildings that indeed did differ

very much from earlier buildings (with, for example very thick walls built with large flat bricks) and which had not been burned on abandonment. One of the buildings at this late phase had walls painted with designs not seen before. Normally the paintings at Çatalhöyük are made using dark paint (red or black mostly) on a white background, but in this case very regular white lines had been painted on a darker background. This painting continued along at least the east and north walls of the main room: it must have been a very bright and vibrant space.

Ian Hodder

Our newsletters aim to provide a brief outline of each season's activities at Çatalhöyük as well as summaries of some of the research take place on site. More detailed information is available from our website at www.catalhoyuk.com.

Photo Scott Haddow

Photo Jason Quinlan

Above, overview of excavations in the South Area.

Yukarıda, Doğu Höyük üzerinde 2013 kazı sezonunda yapılan çalışmalar.

Left, the linen cloth found within burial F. 7127 inside Building 52.

Solda, Bina 52 içerisinde gömüt F.7127 'den ele geçen keten kumaşı.

2012 Kazı Sezonunun Değerlendirmesi

Bu sezon boyunca kazı çalışmaları Kuzey, Güney, TPC Alanı, Doğu Höyük'ün kuzey eteğinde iki küçük açma, ve Batı Höyük'te Açma 5'te gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, Newcastle Üniversitesi'nden bir ekip iki höyüğün etrafında Neolitik dönem sonrası Roma ve Erken Bizans dönemi yerleşimi saptamak amaçlı bir yüzey araştırması gerçekleştirmiştir. 15 Haziran'dan 25 Ağustos'a kadar süren kazı sezonunda 22 ülkeden 120'yi aşkın kişi çalışmalara katkıda bulunmuştur.

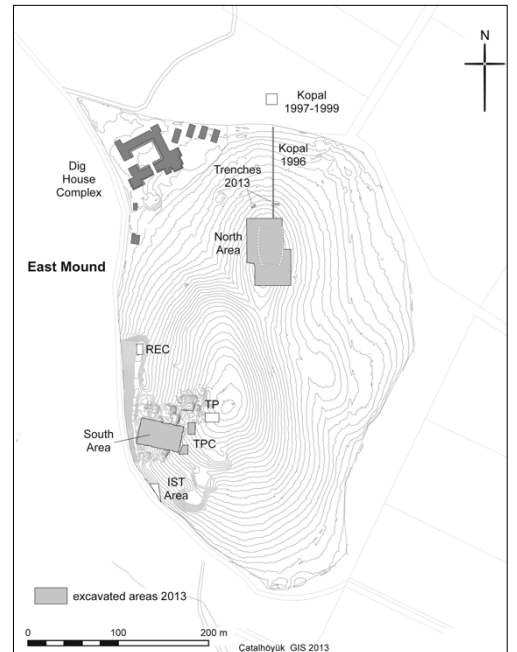
2013'teki en önemli buluntular höyüğün uygun koruma koşulları sayesinde ele geçmiştir. Örneğin, Bina 52 Neolitik dönemde yanmış olan bir binadır. Yangın, binanın zeminini ve platformlarını ısıtarak fırınlama etkisi yaratmış böylece zeminin altındaki gömüleri ve gömülerle birlikte yerleştirilen bir kumaş parçasını korumuştur. Bu kumaş parçası kazı evindeki laboratuvarlarda incelenmiş ve kumaşın kendirden dokunmuş keten olduğu tespit edilmiştir. Bu dünyadaki ilk kumaş parçalarından biri olmakla birlikte aynı zamanda en iyi korunmuş örneklerden de biridir. Çok ince dokunmuş

olan bu keten parçası büyük ihtimalle Orta Anadolu'ya Doğu Akdeniz'den gelmiştir. Neolitik dönemde Orta Doğu'da gerçekleşen uzun mesafeli ticarete obsidyen ve deniz kabuklarının değiş tokuş yapıldığı çoktan beri bilinmekteydi. Ancak bu kumaş parçası ticaretin bir başka içeriğini ortaya çıkartmış olabilir. Belki de değiş tokuşu Kapadokya obsidyeni karşılığında yapılmıştı.

2013 kazı sezonunda ayrıca TPC adını verdiğimiz Doğu Höyük'ün güney eteğindeki alanda da Neolitik döneme ait binaların kazısına başlanılmıştır. TPC alanında bulduğumuz binalar gerçekten de erken dönem binalarından farklı özelliklere sahiptir. Binaların görece kalın duvarları, duvar örmede kullanılan kerpiçlerin daha büyük olması, ve binaların terkedilme sırasında yakılmamış olması bu duruma bir örnektir. Burada açığa çıkartılan bir binanın doğu duvarında bulunan duvar resmi daha önce benzerine rastlamadığımız bir örnektir. Genellikle Çatalhöyük'teki resimler beyaz zemin üzerine kırmızı ve siyah gibi koyu renk sürülerek yapılmıştır. Ancak bu örnekte koyu renk zemin üzerine beyaz çizgilerden oluşan geometrik şekiller betimlenmiştir. Bu resmin

binanın doğu ve kuzey duvarları boyunca devam ettiği düşünülmektedir. Geçmişte canlı bir atmosfere sahip olan bu odayı ortaya çıkarmak bizler için heyecanlı bir deneyim oldu.

Ian Hodder

Field Team 2013

Photo Jason Quinlan

Project Director	Ian Hodder	Micromorphology	Aroa Garcia-Suarez
Project Coordinator	Yıldız Dirmit	Faunal Team	Hannah J. Bowden, Julie Hamilton, Jennifer Jones, David Orton, Richard D. W. Madgwich, Jacqui Mulville, Kamilla Pawłowska, Adrienne Powell, Kathryn Twiss
Assistant Director	Serap Özdöl	Human Remains	Barbara Betz, Bonnie A. Glencross, Michelle Gamble, Scott D. Haddow, Christopher Knüsel, Cansu Kurt, Clark Larsen, Selin E. Nugent, Jessica Pearson, Joshua W. Sadvari
Government Representative	Fahri Ayçın	Palaeoethnobotany	Eleni Asouti, Amy Bogaard, Mike Charles, Emma Devereux, Charlotte Diffey, Dorian Fuller, Laura Green, Ceren Kabukçu, Xuelei Li, Philippa Ryan, Elizabeth A. Stroud, Amy Styring, Petra Vaiglova, Alice Williams
Camp Manager	Levent Özer	Chipped Stone	Deanna Aubert, Tristan Carter, Davide D'errico, Sean Doyle, Triantafyllia E. Dogiama, Adam Nazaroff, Christina Lemoniri, Anda Petrovic
Site Assistant	Hakan Özer	Groundstone	Astrid Bormann, Barney Harris, George Kambourglou, Judre Sapranaukaite, Marketa Stovickova, Christina Tsoraki,
Site Custodians	İbrahim Eken, Mustafa Tokyağsun, Hasan Tokyağsun	Pottery	Marta Bartkowiak, Nuriye Gökçe, Ramazan Gündüz, Ingmar Franz, Serap Özdöl, Duygu Tarkan
Field Supervisors	James Taylor, Burcu Tung	Figurines and Clay Objects	Carolyn Nakamura Aldrich, Lindsay Der, Lynn Meskell
Reflexive Methodology	Åsa Berggren	Hearths	Sheena Ketchum
East Mound Excavations	Numan Arslan, Malwina E. Brachmanska, Johanna M. Bergkvist, Maciej Chylenski, Agata Czeszewska, Mateusz Dembowiak, Sophie Ekstrand, Patrycja Filipowicz, Remi Hadad, Katarzyna W. Harabasz, Braxton M. Hood, Jędrzej Hordecki, Susan Hyden, Justine Issavi, Erik Johansson, Kristina Jonsson, Arek Klimowicz, Stella Macheridis, Arek Marciniak, Allison Mickel, Alexandra Neumann, Renata Pedrosa de Araujo, Weronika Stosik, Onur Yüksel	Dating	Alex Bayliss
3D Digging Project	Elisa Biancifiore, Nicolo Dell'Unto, Maurizio Forte, Nicola Lercari, Chiara Mottolese, Matteo Pilati	Site Visualization	Angeliki Chrysanthi, Erica Emond, Katrina Foxton, Tom Frankland, Emily Johnson, Sian Jones, Ian Kirkpatrick, Florence Laino, Gamze Meşe, Hembo Pagi, Sara Perry
West Trench 5 Excavations	Daniela A. Barrantes, Peter F. Biehl, Patrick Boll, Jacob Brady, Caitlin L. Curtis, David Ebner, Naumov Goce, Tuukka Kaikkonen, Till S. Kappus, Jacquelyn Kyle, Aslı Oflaz, Camile Piliouguine, Jana Rogasch, Nolwen M. Rol Talu Emre Tüntaş, Patrick T. Willett	Field Walking	Eniko Hudak, Sophie Moore, Tom Stuclyffe
Stanford Field School	Nikita Bogdanov, Lucia Herrero, Kierstyn Smith, Bright Zhou	Archaeology Workshop	Umut Bayram, Cumhuri Ertüzün, Gülay Sert, Hatice Tokyağsun
Selçuk University Field Students	Selma Efeler, Kerim E. Ergen, Uğurcan O. Selçuk, Recep Yunus Serin	Community Archaeology	Sonya Atalay, Sema Bağcı Kaya, Donna Rae Gould
Survey	Marek Barański	Site Guides	Tunç İlada, Özgür Can Uslu
GIS	Camilla Mazzucato, E. Piraye Hacıgüzeller	House Staff	Mehmet Altınay, Gülsüm Eken, Nevriye Şener, Mavili Tokyağsun, Keziban Sivas
Conservation	Sophie Alcock, Elif S. Çıplak, Leyla E. Çıplak, Christopher Cleere, Cassy Cutulle, Filiz Diri, Ayşe Ş. Dinçer, Duygu Ergenç, Emilie Dingler, Neriman Sahin Güçhan, Laurie King, Ashley M. Lingle, Mehmet Mertek, Philip Parker, Johanna Thunberg	Site Workers	Hasan Akçay, Mustafa Akyurt, İsa Bilgiç, İsmail Bülüç, Mahmut Çelik, Haşim Ferahkaya, Orhan Kuşçuoğlu, Muhammet Söken, Hasan Yaşlı, Hüseyin Yaşlı, Metin Yaşlı, Mustafa Yaşlı, Osman Yaşlı, Lokman Yaşlı
IT Systems	Ahmet Bozgeyik	Residue Sorters	Hatice Çelik, Küpra Güven, Ebru Sivas, Saliha Sivas, Hatice Yaşlı, Şenay Yaşlı
Database Development	Claudia Engel		
Image and Media	Jason Quinlan		
Illustration	Katy Killackey		
Finds	Kyle Crosset, Lisa Guerre		
Heavy Residue	Dragana Filipovic, Jovana Tripkovic, Milena Vasić		

2013 Excavations Overview / 2013 Kazı Sonuçları

North Area / Kuzey Alanı

Burcu Tung

This season, excavation took place within six main areas that contained a number of spaces and buildings: the partially exposed B.102 in the Northeast corner of the shelter; B.112 and its predecessor B.119 immediately west of B.102; B.77; B.114 located to the east of B.77; B.108 south of B.77; and finally, B.52. Further, two small test trenches, GT1 and GT2, were excavated further down the slope on the northern end of the eastern mound to ground-truth some of the results presented through the geophysical survey conducted in 2012.

An important accomplishment this season was revealing B.119 at the northern end of the shelter. B.119 constitutes a quite typical Çatalhöyük house and has quite a few parallels with B.5, which sits immediately to its west. The main space, Sp.513, contains multiple platforms, benches, and fire installations.

Renewed work within B.52 uncovered a burial containing a cloth made from flax. This cloth was actually wrapped around an infant and was preserved due to its partial carbonization. In the same burial, a wooden bowl was preserved, placed on the head of another infant. Further, after dismantling the bench with the bull horns within the main space of the building we discovered a thinner smaller bench beneath it, this time affixed with wild sheep horns

Bu kazı sezonunda, kazılar çeşitli bina ve alanları barındıran altı ana bölgede devam etmiştir: Koruganın kuzey doğusunda kısmi olarak daha önceden ortaya çıkartılmış Bina 102, Bina 112 ve öncüsü Bina 119, Bina 77, Bina 114, Bina 108 ve Bina 52. Ayrıca 2012'de gerçekleştirilen jeofizik araştırmasının sonuçları test etmek için koruganın dışında höyüğün kuzey eteğinde GT1 ve GT2 alanları açılmıştır.

Bu yılki önemli bir başarı koruganın kuzey ucundaki Bina 119'un ortaya çıkartılmasıdır. Hemen batısında bulunan Bina 5'le benzerlikler gösteren yapı, sekileri, ocağı, ve fırını ile tipik bir Çatalhöyük evini örneklemiştir.

Tekrar kazılmaya başlanılan Bina 52'de bulunan bir gömütün içerisinde bir keten kumaş parçası ele geçmiştir. Bir bebeğe sarılı olan kumaş, binanın yanması ile kısmen kömürleşmesi sayesinde korunmuştur. Aynı gömütte başka bir bebeğin başına yerleştirilmiş olan bir tahta kap ele geçmiştir. Binanın ana odasında bulunan boğa boynuzlu ayraç/yükseltinin kazılması sonucunda ise binanın daha erken bir evresine ait başka bir ayraç ortaya çıkarılmıştır. Bu ayrıca vahşi koyun boynuzları yerleştirilmiştir.

Far left, orthophoto of Building 118.

Solda, Bina 118'in orto-fotusu.

Middle, wooden bowl placed on head of infant, burial F.7127.

Orta, gömüt F.7127, bebek bebek başına yerleştirilen tahta kap.

Above, bench with wild sheep horns, Building 52.

Yukarıda, vahşi koyun boynuzlu ayraç/yükselti, Bina 52.

Photo Jason Quinlan

Photo Jason Quinlan

Photo Jason Quinlan

South Area / Güney Alanı

James S. Taylor

Work in the South Area this year focussed upon six operations, five of which were direct continuations of work begun in previous seasons: these included Buildings 43, 80, 89, 96 and 97. A new operation was begun in Building 118. Buildings 80, 89, and 96 all contained a number of burials associated with the buildings and much of the work this season within the South Area focused on

excavating these burials. In B.89 the earliest sequence of occupation was reached. Building 118 was previously called House 25 by Mellaart and was identified by him as a Level XII structure. The building was cleaned and recorded in the 1994/5 seasons by members of the current project, although no further excavation took place at that time. This season, the building was

Photo Jason Quinlan

Left, a partial view of the wall painting found in Building 121 at TPC Trench 2.
Solda, TPC Açma 2'de bulunan Bina 121 içerisinde bulunan duvar resmi.

Below, an overview of the final stage of the West Mound Trench 5 excavations.
Aşağıda, Batı Höyük Açma 5 kazılarının son durumu.

Area TPC / TPC Alanı Arek Marciniak

This season, work within the TPC area focused on uncovering Neolithic architecture and resulted in the discovery of a number of exciting buildings. For example, in Trench 3, B.120, a Hellenistic house was excavated in order to reach the Neolithic levels. We were able to date the building through the vessels found. In the same trench, to the north, B.122, a burnt building from the late Neolithic was uncovered. One of its spaces contained three well preserved bins and an oven. A large amount of botanical material was identified and excavated. In particular clusters of barley and wheat grains were preserved as phytoliths. These clusters make the largest number of phytoliths ever discovered in a prehistoric site in the region.

In Trench 2, B.121, a relatively large structure with a suite of in-built features and complex history of occupation was uncovered. A sequence of three subsequently built platforms, a hearth and bin were revealed, but not yet excavated. The eastern wall of the building is plastered and contains a spectacular geometric painting made with white paint over a dark grey background. Unfortunately, the building is only partly preserved as it has been badly truncated by later activities.

(Continued)

reopened, and cleaned with a view towards excavating it fully. Our aim here is to establish the presence, or not, of earlier architecture below in order to increase our overall understanding of the earliest levels of the site. By the end of the season, we were able to establish evidence for an earlier structure beneath Building 118.

Buradaki kazılar altı farklı noktada yoğunlaşmıştır. Beşi daha önceki yıllarda başlanılan çalışmaların devamıdır: Bina 43, 80, 89, 96 ve 97. Altıncısı kazılarına yeni başlanılan Bina 118'dir. Bu sezon 80, 89, ve 90 nolu binalarda süren çalışmaların yoğunluğu binaların içerisinde bulunan gömütler üzerinde yoğunlaşmıştır. Bina 89'un en erken evresine ulaşılmış, ancak geç evrelere ait olan duvar resimleri kazılmamıştır. Mellaart, House 25.XII olarak tanımladığı Bina 118'in XII. tabakaya ait olduğunu düşünmekteydi. 1994/5 senelerinde yeniden açığa çıkartılan bina bu sene kazılmaya başlanmıştır. Buradaki amacımız daha da erken dönemlere ait bir mimari yapının tespit edilmesi ve yerleşimin en erken tabakaları ile ilgili daha çok bilgi edinmektir. Netekim, Bina 118'in altında başka bir binanın varlığı bu sezon tespit edilmiştir.

Photo Jason Quinlan

West Mound Trench 5 / Batı Höyük Açma 5

Peter Beihl

This season's work on the Chalcolithic West Mound within Trench 5 focused on solving questions concerning the layout and stratigraphy of the four houses and their predecessors located within the trench. At the end of the season, Trench 5 was closed permanently, marking the end of excavations in the West Mound.

Kalkolitik döneme ait olan Batı Höyük'teki çalışmalar, 5 nolu açma içerisinde ele geçen dört binanın birbirleriyle olan stratigrafik ilişkilerini tam anlamıyla oturtmak üzerine yoğunlaşmıştır. Sezon sonunda, Açma 5 tamamıyla kapatılarak Batı Höyükte gerçekleşen kazı çalışmalarının sonunu getirmiştir.

Bu kazı sezonunda TPC açmalarındaki çalışmalar ilginç veriler sağlamıştır. Örneğin Açma 3'te Hellenistik Çağı'na ait bir ev (Bina 120) bulunmuştur. Neolitik tabakalar üzerine inşa edilmiş olan Bina 120, içerisinde ele geçen kaplar sayesinde tarihlendirilmiştir. Aynı açmanın kuzeyinde, yangın geçirmiş olan bir Neolitik yapı ele geçmiştir. Bina 122 olarak tanımlanan bu yapının bir yan odasında günümüze korunagelmış üç silo ve bir fırın ele geçmiştir. Silolar içerisinde büyük miktarda arpa ve buğday kalıntıları bulunmuştur. Bir kısmı fitolit olarak korunmuş olan bu kalıntılar, Neolitik döneme ait şimdiye kadar ele geçmiş en büyük fitolit örnek topluluğunu temsil etmektedir. Açma 2 içerisinde ise yerleşimin geç dönemine ait, mimari öğeleriyle bir bütünlük gösteren ve içerisinde uzun zaman yaşanılmış olduğu anlaşılan bir bina ele geçmiştir. Yan yana inşa edilmiş üç seki, bir ocak ve bir silo açığa çıkarılmışsa da henüz kazılmamıştır. Doğu duvarının üzerinde şimdiye dek örneği görülmemiş olan bir resim bulunmuştur. Duvar resmi, gri renkli zemin üzerine parlak beyaz ile boyanmış çizgilerden oluşan bir geometrik desenden ibarettir. Maalesef binanın büyük bir kısmı daha geç dönem faaliyetler yüzünden tahrip olmuştur.

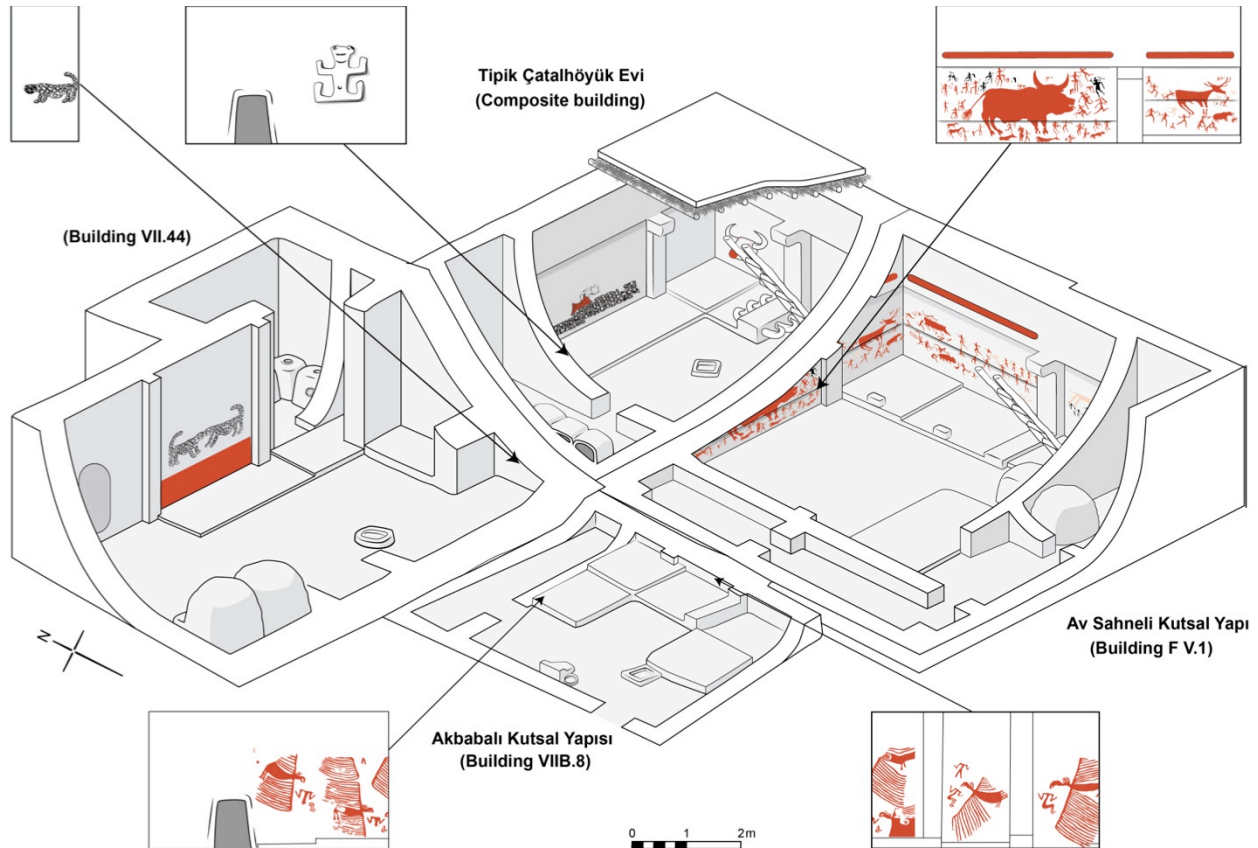
Working in a World Heritage Site

Bir Dünya Mirası Alanında Çalışma.....Ian Hodder

In many ways the impact of the UNESCO inscription onto the World Heritage list was very positive. The custodians of the site count the number of foreign and Turkish visitors every day, which has increased dramatically since January 2013. Busloads arrived daily during this field season. Clearly, UNESCO's inscription has made a big difference and local and regional communities will benefit. Inscription has also meant the site has attracted greater investment by national and regional heritage organizations. For example, MEVKA (Mevlana Development Agency) has provided funding for four new experimental houses that will themselves attract more tourists when they are constructed next year. On the other hand, the increasing numbers of tourists create different problems, such as putting pressure on the parking facilities or causing faster erosion on the paths across the mound. Luckily we have had a wonderful new management team wending its ways between the increasing demands of bureaucracies and administrations. Yıldız Dirmit has taken over as a very effective project manager, supported in the field by the wisdom of Levent Özer and by the help of our Assistant

Kazı alanının Dünya Mirası Listesi'ne eklenmesinin pek çok açıdan olumlu etkileri olmuştur. Alandaki bekçilerin kayıtlarına göre Ocak 2013 tarihinden itibaren ziyaretçi sayısının büyük oranda arttığı gözlenmiştir. Kazı sezonu boyunca çok sayıda turizm şirketi kazı alanına ziyaretçi getirdi. UNESCO Dünya Mirası Listesi'nin hem yerel hem de bölgesel olarak halk üzerindeki etkileri açıkça görülmektedir. Kazı alanının listeye eklenmesi hem ulusal hem de bölgesel olarak daha çok sponsor desteği sağlamaya başlamıştır. Örneğin Mevlana Kalkınma Ajansı kazı alanında yapılacak dört yeni deneysel ev için mali destek sağladı. Bu evlerin inşaatı bittiğinde kazı alanının görsel olarak daha da fazla ziyaretçiyi çekeceği düşünülmektedir. Diğer taraftan, ziyaretçi sayısındaki artış ufak sorunlara yol açmaktadır. Örneğin park yeri yetersizliği ya da höyük üzerinde ziyaretçilerin izlediği patikada artan erozyon sorunu gibi. Neyseki artan bürokratik ve yönetsel süreçlere karşılık verebilecek yeni bir yönetim ekibimiz bulunmaktadır. Projenin yürütülmesinden sorumlu yeni yöneticimiz Yıldız Dirmit, arazide deneyimli ve etkin Levent Özer'in desteği ile çalışmaktadır. Ayrıca kazı başkan yardımcımız Yard. Doç. Dr. Serap Özdöl'ün yardımları kazı alanında yürütülmesi gereken işleri kolaylaştırmaktadır.

Experimental houses cutaway. Illustration Kathryn Killackey. *Deneysel evlerin iç planı. Çizim, Kathryn Killackey.*

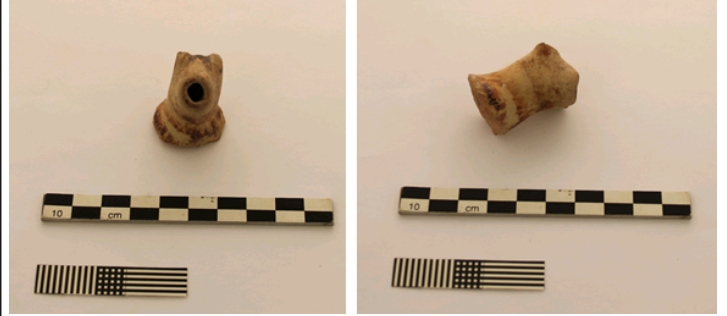

A team from Newcastle University was present at Çatalhöyük for two weeks to undertake a ceramic survey in the area surrounding both mounds. Of particular interest was the possibility of locating the settlement dating to the first or second millennium AD relating to the cemeteries present on the mounds. An additional objective was to note any evidence of the Chalcolithic cemetery, which is expected to be located in the vicinity of the West mound – no evidence was found of this cemetery.

Fieldwalking and ceramic collection was judged an appropriate means of attempting to locate settlement of the first and second millennia AD. The pottery south of the delineated extent of the West Mound was almost universally composed of Neolithic and Chalcolithic sherds. The density of pottery and the shape of the fields, which follow the topography here, confirm that the West Mound extends slightly further south than the fenced area. East of the East Mound there is a high concentration of body sherds, feature sherds and tile. The pottery in this area is largely wheel made and preliminary analysis suggests that it is mostly Roman and Byzantine with a minimal quantity of later Green Glazed ware. The high concentration of *pithoi* and tiles in addition to the presence of cooking wares and fine wares suggests that this is a domestic assemblage rather than a continuation of the first and second millennium AD cemetery present on the East mound.

The Field Walking Survey Yüzey Araştırması

Mark Jackson et al.

Above, prehistoric zoomorphic spout.

Yukarıda, prehistorik zoomorfik ibrik ağzı.

Left, ceramic count results of the field walking survey.

Solda, yüzey araştırması sonucunda ele geçen toplam çanak çömlek dağılımı.

Newcastle Üniversitesi'nden bir grup iki hafta boyunca Çatalhöyük Doğu ve Batı höyüklerinin çevresinde bir yüzey araştırması gerçekleştirmiştir. Çevreden çıkan seramik parçalarının incelemesi sonucunda arazide M.S. 1. veya 2. binyıllara ait bir yerleşimin olup olmadığının anlaşılması ümit edilmiştir. Bu olası yerleşimin höyükler üzerinde bulunan geç döneme ait mezar kalıntılarıyla ilişkilendirilmesi amaçlanmaktadır. Aynı zamanda, Batı Höyük çevresinde Kalkolitik döneme ait bir mezarlığın bulunması olasılığı ümit edilmişse de bu yönde herhangi bir veri ele geçmemiştir.

Batı Höyük'ün güneyindeki seramik örnekleri tamamen Neolitik ve Kalkolitik içerikliydi. Seramik yoğunluğuna bakılacak olursa, Batı Höyük sınırlarının çitlerle belirlenmiş alanın ötesine, daha güneye doğru uzandığı düşünülmektedir. Doğu Höyük'ün doğusunda zengin bir seramik yoğunluğu tespit edilmiştir. Bu alandaki seramiklerin çoğu çarkla yapılmıştır. İlk analizlere göre büyük oranda Roma ve Bizans dönemlerine ait olduğu anlaşılmış, ancak düşük miktarda ele geçen yeşil sırlı seramikler daha geç dönemlere ait bulguların olduğunu da göstermiştir. İnce mallar yanı sıra ele geçen pişirme kapları, depolama kapları ve kiremit örnekleri, bu alanda höyüklerdeki gibi bir mezarlık yerine M.S. 1. veya 2. binyıla ait bir yerleşimin olduğu fikrini desteklemektedir.

Presenting a World Heritage Site / Bir Dünya Mirasını Takdim Etmek

Sara Perry et al.

Since 2004, visitor numbers have exceeded 10,000 people per year, with a conspicuous increase in 2010, when annual attendance began to hover around 15,000. The past year has also seen a shift in the international versus local visitor demographic, ostensibly linked to Çatalhöyük's World Heritage Site designation. While local visitors significantly outnumbered international visitors until 2012

the data for 2013 indicate that these proportions are slowly beginning to converge. With the increasing number of tourists in mind, we have a team that aims to elaborate Çatalhöyük's interpretative and presentational approaches both within the walls of the Visitor's Centre and across the site overall. They work on developing concepts for displays through fully collaborative practice with visitors, guards, scholars, students and other interested parties. This season, new signs were designed for the North and South shelters. The signages for both areas were designed to match their excavation philosophies. In this sense, the North Area signs aim to provide a snapshot of a specific neighbourhood at Çatalhöyük, whilst those in the South Area attend to the site's temporal depth and stratigraphic/archaeological complexity.

2004 yılından beri Çatalhöyük'ü ziyaret edenlerin sayısı 10.000'i geçmiştir. Özellikle 2010 yılında gözlemlenen hızlı artışla kazı alanına gelen ziyaretçi sayısı 15.000'e ulaşmıştır. Geçtiğimiz yıl, kazı alanına gelen yabancı ve yerli ziyaretçi oranlarında değişiklikler gözlemlenmiştir. Çatalhöyük'ün UNESCO Dünya Mirası Listesine girmiş olması bunun ana sebebidir. 2013 yılındaki veriler yabancı ve yerli ziyaretçi oranının birbirine yaklaşmakta olduğunu göstermektedir. Ziyaretçi Merkezi'nde ve kazı alanında Çatalhöyük'ün yorumlanma ve görselleştirilmesi üzerinde çalışmalar artan ziyaretçi sayısı göz önüne alarak gerçekleştirilmiştir. Kazı alanının görselleştirilmesi için üretilen fikirler ziyaretçiler, bekleme alanları, araştırmacılar, öğrenciler ve diğer ilgili kişilerle görüşülerek yapılmıştır. Bu kazı sezonunda Kuzey ve Güney koruganları için yeni tabelalar düzenlenmiştir. Tabelalar iki alanın kazılma amacına uygun olarak betimlenmiştir. Kuzey Koruganı'ndaki tabelalar Neolitik yerleşimin tek bir evresini yansıtabilecek şekilde tasarlanmışken, Güney Koruganı'ndaki tabelalarda kazı alanının zaman içinde değişen yapısı, stratigrafisi ve arkeolojik olarak karmaşıklığı göz önüne alınarak tasarlanmıştır.

Discovering the Settlement of Çatalhöyük

Çatalhöyük was built during the Neolithic, a time when people moved from hunting and gathering to living together in houses and farming the landscape. It is hoped that by uncovering the site, we might better understand why such changes happened in human history.

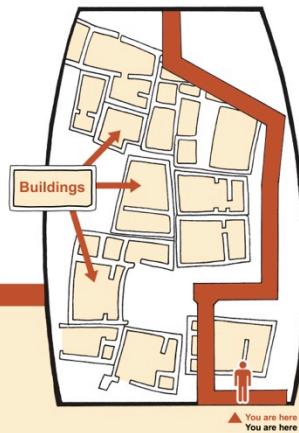
Archaeologists opened up this area (the North Area), excavating broadly to get a snapshot of a typical Çatalhöyük neighbourhood.

Çatalhöyük was built during the Neolithic, a time when people moved from hunting and gathering to living together in houses and farming the landscape. It is hoped that by uncovering the site, we might better understand why such changes happened in human history.

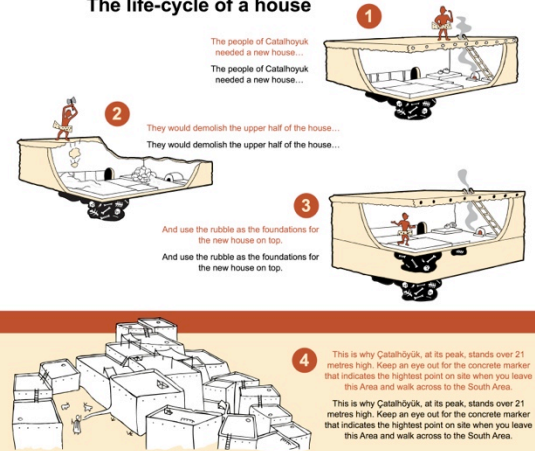
Archaeologists opened up this area (the North Area), excavating broadly to get a snapshot of a typical Çatalhöyük neighbourhood.

The North Area The North Area

The life-cycle of a house The life-cycle of a house

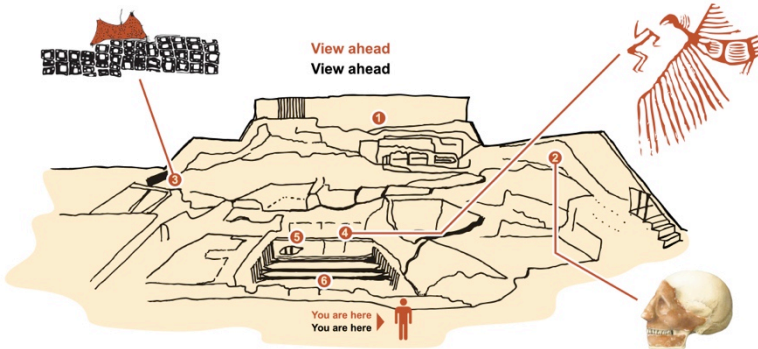
SOUTH AREA

Uncovering the Neolithic:

- ▶ From 1961-1965 James Mellaart excavated here to uncover the extent of the settlement at Çatalhöyük. Mellaart unearthed many intriguing finds, some identified on this sign, and publicized them widely.
- ▶ The aims of the current excavation, directed by Ian Hodder, are to understand the larger picture of the Neolithic period at Çatalhöyük and how the objects found by archaeologists relate to the wider environmental, economic and social context.
- ▶ Here in the South Area the intent is to establish a tighter chronology, meaning a better sense of how the site built up over time. If you look straight ahead, you can see many different levels of occupation in this area, spanning more than 1300 years.

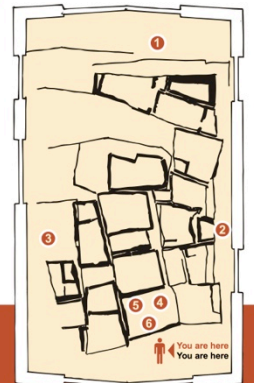
Uncovering the Neolithic:

- ▶ From 1961-1965 James Mellaart excavated here to uncover the extent of the settlement at Çatalhöyük. Mellaart unearthed many intriguing finds, some identified on this sign, and publicized them widely.
- ▶ The aims of the current excavation, directed by Ian Hodder, are to understand the larger picture of the Neolithic period at Çatalhöyük and how the objects found by archaeologists relate to the wider environmental, economic and social context.
- ▶ Here in the South Area the intent is to establish a tighter chronology, meaning a better sense of how the site built up over time. If you look straight ahead, you can see many different levels of occupation in this area, spanning more than 1300 years.

SOUTH AREA

View from above View from above

Last evidence of activity on the East Mound, dating to 5900 BCE.

Plastered skull found in a burial.

Wall painting found by Mellaart here, possibly depicting an erupting volcano.

Vulture paintings uncovered here, dating to 6700 BCE.

Earliest pottery examples unearthed here, dating to 7000 BCE.

Evidence of earliest occupation, dating to 7250 BCE.

Last evidence of activity on the East Mound, dating to 5900 BCE.

Plastered skull found in a burial.

Wall painting found by Mellaart here, possibly depicting an erupting volcano.

Vulture paintings uncovered here, dating to 6700 BCE.

Earliest pottery examples unearthed here, dating to 7000 BCE.

Evidence of earliest occupation, dating to 7250 BCE.

Examples of panels designed by the visualization team. Görselleştirme ekibi tarafından tasarlanan panellerden iki örnek.

Acknowledgments

We would like to thank the Directorate General in Ankara for their support and the British Institute at Ankara under whose auspices the project works in Turkey. We would also like to extend our thanks our temsilci Fahri Ayçin. An international team now based in Stanford University (USA) has undertaken archaeological research at Çatalhöyük since 1993, with a permit granted by the Ministry of Culture and Tourism, and under the auspices of the British Institute at Ankara. We are especially grateful to the General Director of Monuments and Museums.

The main sponsors of the project are Yapı Kredi, Boeing and Koçtaş. Other sponsors are Shell, TAV, and Konya Şeker. Funding for the project in 2013 has also been received from the Templeton Foundation, British Institute of Archaeology, Imitatio (The Thiel Foundation), the US Embassy in Ankara, the British Embassy in Ankara, Turkish Cultural Foundation, Foundation

for Polish Science, SUNY Buffalo, Stanford University and the Stanford Archaeology Center.

The institutional partners of the project are Selçuk University, Stanford University, University of London, Oxford University, İstanbul University, Southampton University, York University, Middle Eastern Technical University, Ege University, SUNY Buffalo, Duke University, Cardiff University, and Newcastle University

Teşekkürler

Projemize desteklerinden ötürü Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne ve projemizi himayesinde devam ettirdiğimiz Ankara İngiliz Arkeoloji Enstitüsü'ne teşekkür etmeyi borç biliriz. Ayrıca, 2013 yılında kazı temsilcimiz olan Fahri Ayçin ve Konya Müzesine de teşekkürlerimizi sunuyoruz. 1993'ten beri, artık ABD Stanford Üniversitesi adı altında uluslararası ekibimiz Çatalhöyük'te arkeolojik araştırmalara T.C. Kültür ve

Turizm Bakanlığı'nın verdiği kazı izniyle devam etmektedir.

2013 yılında projemizin ana sponsorları Yapı Kredi Bankası ve Boeing'in yanı sıra Koçtaş ve TAV olmuştur. Diğer sponsorlarımız Shell ve Konya Şeker'dir. Ayrıca, Templeton Vakfı, Ankara İngiliz Arkeoloji Enstitüsü, Kaplan Vakfı, Imitatio (Thiel Vakfı), ABD Ankara Büyükelçiliği, İngiltere Ankara Büyükelçiliği, Türk Kültür Vakfı, Polonya Bilimsel Araştırma Akademisi, SUNY Buffalo Üniversitesi, Stanford Üniversitesi ve Stanford Üniversitesi Arkeoloji Merkezi tarafından da maddi destek sağlanmıştır.

Kurumsal olarak projemize katılan ekipler Selçuk Üniversitesi, Stanford Üniversitesi, Londra Üniversitesi, Oxford Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Southampton Üniversitesi, York Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ege Üniversitesi, SUNY Buffalo, Duke Üniversitesi, Cardiff Üniversitesi ve Newcastle Üniversitesi'ndendir.

This newsletter has been compiled by Burcu Tung, drawn from the 2013 season Archive report (www.catalhoyuk.com). Turkish translations were completed by Yıldız Dimrit and Burcu Tung.

Main Sponsors 2013**Other Sponsors 2013**

Beads found within burial F.7120 in Building 52. Photo Scott D. Haddow

Joining the Friends of Çatalhöyük

The friends of Çatalhöyük was set up to promote the project’s endeavors in excavation, conservation and heritage management at the site; to promote public interest in the site, both local and international; and to promote scientific research into the understanding of the site and its setting. Members receive Newsletters, which cover recent activities of

the project and results of the excavations. We also keep our members informed on relevant lectures and events. If you are interested in joining please complete the form at the bottom of this page and return it to the address indicated. If you would like any further details please contact the Çatalhöyük Office.

Please make checks, payable to Stanford University, in USD.

Return to: The Friends of Çatalhöyük

Department of Anthropology
 Main Quad, Building 50
 450 Serra Mall
 Stanford University
 Stanford, CA 94305-2034
 USA

THE FRIENDS OF ÇATALHÖYÜK	
☐	Annual Membership minimum.....\$40
☐	Students and concessions.....\$20
☐	I wish to make a donation for \$____.
Name:	
Address:	
Telephone:	Email: